

TANTÁRGYI ADATLAP

INDUSTRIAL ORGANIZATION

BMEGT30N002

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

INDUSTRIAL ORGANIZATION

Azonosító

BMEGT30N002

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

6

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>

Dr. Dobos Imre	professor emeritus	dobos.imre@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

angol - ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2022.01.26.) az 580005/7/2022 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2022.01.26-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a piacszerkezettel foglalkozó elméletek néhány fontosabb megállapításával, az egyes piaci szerkezetek hatékonysági és jóléti következményeivel, a különböző piaci szerkezetekhez tartozó vállalati magatartás, stratégiai viselkedés; illetve a verseny- és piacsabályozás alapvető jellemzőivel. A piaci szerkezetek elemzése során a közgazdaságtani alapismeretekben megismert módszertani eszközöket, modelleket alkalmazzuk, kiegészítve egy egyszerű, alapszintű játékelméleti megközelítéssel.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. ismeri a modern piacelmélet fogalomrendszerét, a szerkezet-magatartás-teljesítmény paradigmát,
2. ismeri a többtermékes vállalatok termelési és költségfüggvényeit, a közöttük fennálló összefüggéseket; a piaci koncentráció illetve a méret- és választékgazdaságosság fogalmát; fontosabb mérőszámaikat, hatásukat a piaci szerkezetre,
3. ismeri a nemkooperatív oligopóliumok alapmodelljeit (pl. Cournot-, Bertrand-, Stackelberg-modell stb.),
4. ismeri a kooperatív ill. nemkooperatív stratégiai viselkedés (kartellek, fúziók, kizorító magatartás stb.) fontosabb alapelméleteit és -modelljeit (büntetéskioldó stratégia, Bain–Sylos-modell stb.),
5. ismeri a horizontális termékdifferentiálás fontosabb modelljeit (Chamberlin-modell, Hotelling egyenes város modellje, Salop körmodellje stb.),
6. tisztában van az árdiskrimináció (lineáris és nemlineáris árképzés), a csomagban történő értékesítés és árukapcsolás alapvető formáival, ismeri ezek alkalmazási feltételeit és jóléti hatásait.

Képesség

1. önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére,
2. megérteni és használni a téma jellemző szakirodalmát, forrásait,
3. arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon,
4. a gyakorlati problémák felismerésére és megoldására.

Attitűd

1. nyitott a piacelméleti fogalmak és eszközök megismerésére és alkalmazására.
2. együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
3. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
4. nyitott a kritikai gondolkodásra.

Önállóság és felelősség

1. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
2. képes önállóan gyakorlati feladatokat megoldani

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Norman, G., Pepall, L., Richards, D. J., Piacelmélet – Modern megközelítés gyakorlati alkalmazásokkal. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó, 2008.
- Az előadások prezentációinak anyaga, ami a félév során folyamatosan fog feltöltésre kerülni.
- Norman, Pepall and Richards, Industrial Organization – Theory and Practice.
- Slideshows of the lectures which will be uploaded continuously during the semester.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy évközi részteljesítmény-értékelés (kiselőadás) és egy vizsgaidőszakban tett összegző teljesítményértékelés (írásbeli vizsga) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. A szorgalmi időszakban és a vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés a szorgalmi időszakban (kiselőadás): Az aláírás megszerzéséhez a hallgatóknak a félév során egy 15 percnél nem hosszabb kiselőadást kell tartaniuk valamely előadás elején. A kiselőadáshoz a hallgatóknak diasort és előadásvázlatot is kell készíteniük, melyet az oktatónak jóvá kell hagynia a prezentáció előtt. 2. Összegző teljesítményértékelés a vizsgaidőszakban (írásbeli vizsga): A vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga 90 perc munkaidővel. A vizsga túlnyomórészt feleletválasztós tesztfeladatokból és néhány számítási feladattól fog állni.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. évközi részteljesítmény-értékelés (kiselő-adás) : 20%
- 2. összegző teljesítményértékelés (vizsga) a vizsgaidőszakban : 80%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	85–90
Jó	70–84
Közepes	55–69
Elégéséges	40–54
Elégtelen	40

Javítás és pótlás

1) A szorgalmi időszakban tartott kiselőadás pótlása legkésőbb a pótlási időszak végéig lehetséges. 2) A vizsgaidőszakban tett vizsga pótlása egy későbbi vizsga alkalmával lehetséges (a TVSz szerint).

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	14×4=56
felkészülés a prezentációra	24
vizsgafelkészülés	100
összesen	180

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2022.01.10-én. Érvényes 2022.01.10-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Bevezetés a piacelméletbe
- 2 Költségviszonyok és piaci struktúrák
- 3 Árképzés és árdiszkrimináció
- 4 Többtermékes monopóliumok árazási és termékpolitikája
- 5 Stratégiai magatartás
- 6 Oligopólium
- 7 Piaci erő és ragadozó magatartás I.
- 8 Piaci erő és ragadozó magatartás II.
- 9 Kartellek és összejátszás
- 10 Fúziók
- 11 Vertikális korlátozások
- 12 Reklámok és információk I.
- 13 Reklámok és információk II.
- 14 Összefoglalás
- 15 Kiselőadások pótlása a pótlási időszak végéig

További oktatók

Bánhidi Zoltán tudományos segédmunkatárs banhidi.zoltan@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.